

Nuorisopalvelut

I. Kuvaus toiminnasta

Nuorisolain (1285/2016) mukaisesti nuorisotyö ja -politiikka kuuluvat kunnan tehtäviin. Lain tavoitteena on edistää nuorten osallisuutta ja yhdenvertaisuutta, tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä sekä parantaa heidän kasvu- ja elinolojaan ja oikeuksiensa toteuttamista. Tavoitteiden perustana ovat yhteisvastuu, kulttuurien moninaisuus, kansainvälisyys, kestävä kehitys, terveet elämäntavat, ympäristön ja elämän kunnioittaminen sekä monialainen yhteistyö.

Kunnan tehtävänä on luoda edellytyksiä nuorisotyölle ja -toiminnalle tarjoamalla nuorille palveluja ja tiloja sekä tukemalla nuorten kansalaistoimintaa. Tämä edellyttää yhteistyötä muiden nuorille palveluja tuottavien viranomaisten, nuorten, heidän perheidensä, nuorisoalan järjestöjen, seurakuntien ja muiden nuorisotyötä tekevien tahojen kanssa. Nuorisopalvelut luovat nuorille voimaannuttavia ja turvallisia kohtaamisen tiloja koulutettujen ammattilaisten toteuttamana, jotka tukevat nuorten kasvua, itsenäistymistä, osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia yhteiskunnassa. Nuorisopalveluiden omat toimintamuodot tavoittavat noin 175 000 nuorten osallistumis- tai käyntikertaa vuosittain.

Nuorisopalvelut Turussa koostuvat neljästä vastuualueesta:

- **Kehittäminen ja johdon tuki:** johtaa ja koordinoi nuorisopalvelujen strategisia kehittämisprojekteja sekä vastaa toiminnan ja talouden suunnittelusta. Vastuualue tarjoaa tukipalveluja ja tuottaa tietoa nuorten toimintaympäristöstä ja palveluista. Vastuulla ovat lisäksi nuorisojärjestöjen avustusvalmistelu ja järjestöyhteistyö, ulkopuolisen rahoituksen projektit, KivaLoma-toiminta, kansainvälisen nuorisotoiminnan koordinointi ja hankinnat.
- **Alueellinen nuorisotyö:** Vahvistaa nuorten hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä eri puolilla kaupunkia. Kohderyhmänä ovat 9-18-vuotiaat nuoret. Toiminta sisältää nuorisotiloja, harrastustoimintaa, retkiä ja vierailuja, joiden tavoitteena on laajentaa nuorten kokemuksia, lisätä nuorten yhteisöllisyyttä sekä vähentää yksinäisyyttä. Alueellinen nuorisotyö tuottaa lisäksi koulunuorisotyön, e-sports-toiminnan, digitaalisen nuorisotyön ja skeittihalli Cuben palvelut.
- **Kulttuurinen nuorisotyö:** Nuoria osallistavassa taide- ja musiikkitoiminnassa tehdään moniammattilista ennakoivaa työtä. Nuorille ja nuorille aikuisille mahdollistetaan taiteen, kulttuurin, luovuuden ja yhteisöllisyyden kokemuksia saavutettavissa ja turvallisissa toimintaympäristössä. Palveluja tuotetaan Vimmassa, musiikkitoiminnan tilassa Auran Panimolla sekä erilaisissa

tapahtumissa, nuorten toimintaympäristöissä ja yhteistyössä eri tahojen kanssa. Palvelut sisältävät kaikille avointa taide- ja musiikkitoimintaa, harrastusryhmätoimintaa, pienryhmätoimintaa sekä esitys- ja tapahtumatoimintaa. Nuoret ovat myös aktiivisessa roolissa palvelujen ja tapahtumien suunnittelussa ja toteutuksessa.

- **Kohdennettu nuorisotyö:** Palvelee 15-29-vuotiaita nuoria työpaja Fendarin, etsivän nuorisotyön Kompin, nuorten kesätöiden ja nuorten tieto- ja neuvontapalveluiden kautta. Tavoitteena on löytää palveluiden ulkopuolella olevia nuoria, tukea heikommissa asemassa olevia nuoria, vahvistaa heidän vuorovaikutus- ja sosiaalisia taitojaan sekä neuvoa ja ohjata tarvittavien palveluiden piiriin. Lisäksi kohdennetussa nuorisotyössä koordinoidaan nuorisovaltuustotyötä.

II. Toimintaympäristön muutos

Uuden Valtakunnallinen nuorisotyön ja –politiikan ohjelman 2024–2027 linjaukset painottavat nuorten kasvun, itsenäistymisen ja osallisuuden tukemista monialaisessa yhteistyössä, joka sisältää opetus-, liikunta-, sosiaali- ja terveyspalvelut sekä poliisin. Kunnat järjestävät nuorille suunnattuja palveluja ja tiloja, tukevat kansalaistoimintaa ja toteuttavat toimintaa erilaisissa ympäristöissä, kuten nuorisotiloilla, kouluissa ja digitaalisissa ympäristöissä. Lisäksi kunnallinen nuorisotyö keskittyy yhteisöllisyyden vahvistamiseen ja ennaltaehkäisevään toimintaan, joka edistää nuorten hyvinvointia ja osallisuutta.

Nuorisopalvelut tulevat sijoittumaan uuteen palvelukokonaisuuteen vuonna 2025 aikana Turun kaupunkiorganisaatiossa. Lisäksi lautakuntarakenne tulee mahdollisesti muuttumaan organisaatiouudistuksen myötä vuonna 2025.

Lapset ja nuoret muutoshanke on käynnistänyt Nuorisotyö2025 -kehittämisen, joka tähtää Turun kaupungin nuorisotyön tulevaisuuden suunnitelman määrittämiseen vuosille 2024–2027. Työn pääpaino tulevaisuudessa ennaltaehkäisevässä nuorisotyössä pääasiallisesti 12–28-vuotiaille nuorille. Vuoden 2024 aikana on tunnistettu nuorisotyön arvoa ja ydintehtävää Turussa, selkeytetty monialaisen yhteistyön rooleja sekä valmisteltu ja valmistauduttu muutokseen.

Kehittämistyön pohjalta vuoden 2025 konkreettisia toimenpiteitä ovat alueellisen nuorisotilatyön palveluverkkouudistus, Seikkailupuiston siirtyminen kulttuuripalveluihin ja nuorisopalvelujen leirialueiden hallinnollinen siirtyminen Tilapalveluille. Skeittihalli Cuben rakennus on elinkaarensa päässä, käyttöikä on arviolta vuoteen 2027–2028. Korvaavaa tilaa kartoitetaan. Alustavia keskusteluja on käyty siitä, että jatkossa skeittihallin olosuhteesta vastaisi nuorisopalveluiden sijaan liikuntapalvelut, jolla on osaamista liikuntapaikka-

rakentamiseen ja -olosuhteisiin. Nuorisopalveluiden tavoitteena on kohdentaa nuorisotyön osaaminen ja resurssit pääasiallisesti 12-28 vuotiaiden nuorten hyvinvoinnin tukemiseen.

Osana Nuorisotyö2025-työskentelyä on vuoden 2024 aikana valmisteltu palveluverkkouudistusta, jonka muutokset otetaan asteittain käyttöön vuoden 2025–2026 aikana. Palveluverkkotyöskentelyn tavoitteena on tuottaa turkulaisille nuorille nuorisotyötä, jossa nuoret ja heidän tarpeensa ovat palveluiden kehittämisen keskiössä. Kehittämistä tehdään tietoon perustuen, tavoitteena on palveluiden oikea-aikaisuus ja -paikkaisuus sekä vaikuttavuus. Palveluverkon kehittämisessä tarkastellaan missä ja miten tuotetut palvelut ovat vaikuttavimpia ja miten voidaan kaupungin eri alueilla vastata parhaiten nuorten tarpeeseen ja ajankohtaiseen kuvaan kaupunkirakenteesta ja väestön kehityksestä.

Etsivään nuorisotyöhön sekä nuorten työpajatoimintaan myönnettävä valtionavustus on valtakunnallisesti pienentynyt, jolla on vaikutusta myös Turun kaupungin nuorisopalveluihin. Työpajan valtionavustuksen väheneminen on liittynyt siihen, että kaupungin toteuttamaa kuntouttavaa työtoimintaa ei tueta. Vuonna 2025 kuntouttavaa työtoimintaa ei jatketa, vaan toimintaa suunnitellaan uudelleen painottuen työkokeiluun ja oman Pajasopimuksen puitteissa toimimiseen.

TE2024-uudistuksen myötä nuorisotyö saa uuden ulottuvuuden, kun TE-palvelut siirtyvät kunnille, mikä mahdollistaa nuorten työllisyyspalveluiden parempaa paikallista räätälöintiä ja saavutettavuutta. Kunnat voivat kehittää nuorille kohdennettuja ohjelmia ja palveluita, jotka vastaavat paikallisten työmarkkinoiden tarpeisiin, parantaen näin nuorten työllistymismahdollisuuksia ja elämänhallintaa. Lisäksi nuorisotyön sektorin ja paikallisten koulutus- ja elinkeinotoimijoiden välinen yhteistyö tiivistyy, mikä voi johtaa innovatiivisiin ratkaisuihin nuorten työelämävalmiuksien kehittämisessä ja pitkäaikaisen työllisyyden edistämiseksi.

Nuorten kohderyhmän näkökulmasta nuorten henkinen hyvinvointi on tärkeässä roolissa myös tulevina vuosina. Nuorisotyö tuottaa palveluja, jotka auttavat nuoria käsittelemään stressiä, ahdistusta ja muita mielenterveysongelmia ennaltaehkäisevästi mielekäästä arkea edistäen. Nuorisotyöllä on merkittävä rooli nuorten henkisen hyvinvoinnin edistämiseksi. Nuorisopalveluiden tehtävänä on tarjota iloa, onnistumisen kokemuksia ja vahvistaa tulevaisuususkoa. Tunnetaitojen tukeminen auttaa nuoria voimaan hyvin sekä ennaltaehkäisemään häiriökäyttäytymistä. Nuorisopalvelut tarjoavat jatkossakin nuorille turvallisia tiloja sekä turvallisia aikuisia. Digitaalisten teknologioiden kehitys vaikuttaa edelleen nuorisotyöhön. Nuoret ovat kasvaneet digitaalisissa ympäristöissä, jolloin on tärkeää, että nuorisotyö tarjoaa heille myös tulevaisuudessa digitaalisia palveluita ja tapoja osallistua. Myös mediakasvatuksen / medianlukutaidon näkökulmasta sisällöt ovat tärkeä huomioida myös nuorisotyössä.

Ympäristö- ja ilmastokysymykset ovat edelleen tärkeitä tulevina vuosina. Nuoret ovat yhä tietoisempia ympäristöasioista. Nuorisotyön on kehitettävä sisältöjä sekä toimintatapoja tuottaa palvelua, jossa nuorten kanssa yhdessä toteutetaan ja tutustutaan ympäristöystävällisiä käytäntöjä ja kestävä elämäntyyliä. Tarkemmin myöhemmässä otsikossa.

Turun kaupunki tulevaisuuden kasvukeskuksena on yhä monikielisempi sekä monimuotoisempi, jolloin myös nuorisotyön on oltava avoin kaikille nuorille. Nuorisotyössä keskitytään myös tulevaisuudessa monikielisyyteen, monimuotoisuuteen sekä saavutettavuuteen ja tasa-arvoon, jotta kaikki nuoret tuntevat olonsa tervetulleiksi ja huomatuiksi.

Vallitseva maailmantilanne vaikuttaa nyt ja tulevaisuudessa myös nuorisotyöhön. Epävarmuus, haasteellinen taloustilanne työttömyys ja eriarvoisuus vaikuttavat nuorten hyvinvointiin ja heidän mahdollisuuksiinsa toimia ympäröivässä yhteiskunnassa. Nuorisotyön on tunnistettava nämä haasteet tulevaisuudessakin ja kehitettävä ajanmukaisia toimintoja, jotka tukevat nuoria aktiiviseen toimijuuteen. Yhteiskunnallinen epävakaus näkyy nuorille toteutettavien palveluiden tuotannon suhteen kustannusten kasvuna sekä myös henkilöstön kuormittumisena, kun epävarmuuden lisäksi kohderyhmällä aikaisempaa haasteellisia tilanteita, esimerkiksi yksinäisyyden tai mielen hyvinvoinnin osalta.

III. Kehittämissuunnitelma

Nuorisopalveluiden kehittämissuunnitelma pohjautuu osana Nuorisotyö2025-työskentelyä määriteltyyn arvolupaukseen:

***Vahvistamme yhteisöjä, joissa jokainen nuori osaa, on arvokas ja tulee kuulluksi.
Tarjoamme mahdollisuuksia kasvaa ja kehittyä turvallisessa ja inspiroivassa ympäristössä.
Järjestämme mielekästä vapaa-ajan toimintaa ja yhteisöllisiä kohtaamispaikkoja nuorille.
Vähennämme yksinäisyyttä ja lisäämme yhteisöllisyyttä.
Laadukkaalla nuorisotyöllä lisäämme toiveikkautta ja tulevaisuuden uskoa.***

Nuorisotyö2025-työskentelyn mukainen nuorisopalveluiden uusi organisaatiomuoto ja toimintatavat otetaan käyttöön vuosien 2025-2027 suunnitelman mukaisesti, joka valmistuu kesälle 2025. Suunnitelma kuvaa nuorisotyön toimintaperiaatteet, menetelmät ja arvo-pohjan, sekä selkeyttää nuorisotyön tavoitteita ja toimintatapoja. Suunnitelman tavoitteena on tukea nuorten hyvinvointia, itsenäistymistä ja aktiivista osallistumista yhteiskuntaan maksuttomilla tai hinnaltaan maltillisilla palveluilla.

Uusien toimintamuotojen sekä ulkopuolisen hankerahoitusmahdollisuuksien kartoitus, kumppanuuksien vahvistaminen ja järjestöyhteistyön kehittäminen ovat keskeisiä tavoitteita. Näiden avulla voidaan luoda tehokkaampia ja monipuolisempia palveluita nuorille, sekä parantaa resurssien käyttöä ja lisätä yhteisöllisyyttä. Muuttuvassa toimintaympäristössä keskitymme erityisesti monikielisyyteen ja -kulttuurisuuteen, moninaisuuteen, turvallisuuteen ja saavutettavuuteen sekä ilmasto- ja ympäristöasioihin liittyviin teemoihin ja ulkopuolisen rahoituksen hankehakuihin.

Nuorisotyön ennaltaehkäisevän toiminnan keskiössä ovat turvalliset tilat, yhteisöllisyyden vahvistaminen sekä häiriökäyttäytymisen ehkäisy. Tarjoamme nuorille paikkoja, joissa he voivat turvallisesti kohdata toisiaan ja osallistua ohjattuun toimintaan. Pyrimme ennaltaehkäisemään nuorten syrjäytymistä riskiä tarjoamalla positiivisia roolimalleja, yhteisöllisiä aktiviteetteja ja mielekästä vapaa-ajanviettoa. Näin nuoret saavat mahdollisuuden kehittää sosiaalisia taitojaan ja kokea osallisuutta, mikä vähentää riskiä ajautua ongelmakäyttäytymiseen ja turvattomuuteen.

Henkilöstön osaamista vahvistetaan esimerkiksi koulutuksen tai yhteiskehittämisen kautta yllä mainittujen teemojen mukaisesti. Näin varmistamme, että henkilöstö pystyy tarjoamaan entistä parempia ja monipuolisempia palveluita, jotka vastaavat nuorten erilaisiin tarpeisiin ja edistävät kestävästä kehitystä. Tavoitteet ja tarpeet kirjataan koulutussuunnitelmaan.

Nuorten häiriökäyttäytymisen hillitsemiseksi ja nuorten turvallisen ajanvieron takaamiseksi keskusta-alueella tarkoitettu yökahvilatoiminta on kohdennettu 13–29-vuotiaille nuorille. Kolmannen sektorin kanssa toteutettava yökahvila tarjoaa turvallisen kohtaamispaikan keskustassa perjantaisin ja lauantaisin ilta-aikaan klo 20–01. Yökahvilatoiminta toteutetaan ostopalveluna myös vuoden 2025 ajan. Ensimmäisen vuoden toiminnan kokemusten pohjalta kohderyhmää, ikärajoja ja toteuttamisen suunnitelmaa tarkennetaan vastaamaan parhaalla tavalla tavoitteisiin, joita yökahvilatoiminnalle on asetettu.

Uusi nuorisotyön raportointijärjestelmä Kompassi otetaan käyttöön tammikuusta 2025. Tavoitteena nuorisopalveluiden tuottaman tiedon vahvempi hyödyntäminen oman toiminnan lisäksi kaupunkitasolla sekä parantaa nuorisotyön näkyväksi tekemistä. Käyttöön otettava nuorisotyön raportointijärjestelmä mahdollistaa rajapintojen luomisen kaupungin tietojärjestelmiin ja vertailukelpoisten tietojen tuottamisen. Yhteistyötä kuusikko-kaupunkien kesken nuorisotyön vertailtavan tiedontuotannon osalta jatketaan.

Kaupunkitasoinen nuorison asiakkuuksien kehittäminen jatkuu konsernihallintovetoisena. Nuoria ei nähdä vain nuorisopalveluiden asiakkaina vaan koko kaupunkitasolla.

Kansainvälistä nuorisotyön toimintamuotoja aktivoidaan yhteistyössä maakunnallisen nuorisotyön verkostojen sekä alueen oppilaitosten kanssa. Ulkomailla ja nuorisovaihdossa tehtävään työhön tarvittavaa paikallista sopimusta neuvotellaan uudelleen, jotta yön yli kestävä leirityö sekä ulkomailla tehtävä työ olisi työaikalainsäädännöllisesti toteutettavissa.

Palvelualueajat ylittävän KivaLoma-toiminnan konseptia pohditaan kaupunkitasolla, jota vuosina 2020–2024 ovat olleet toteuttamassa nuorisopalvelujen lisäksi kirjasto- ja museopalvelut sekä liikunnan palvelukokonaisuus.

AVI rahoitteen Maakunnallisen alueellisen nuorisotyön koordinoitihankkeelle myönnetty laajennusta vuodelle 2024 nuorisotyön maakunnallisen koordinaation lisäksi maakunnalliseen nuorten kuulemiseen Varsinais-Suomessa. Jatkoa haetaan myös vuodelle 2025.

Vuoden 2024 aikana suunnitellaan voittaneita asukasbudjettitoteutuksia, jotka toteutetaan vuoden 2025 aikana. Nuorisopalvelut näkevät asukasbudjetin tärkeänä mahdollisuutena edistää nuorten hyvinvointia, vaikuttamista ja osallisuutta kaupungissa.

Vuoden 2025 aikana suunnitellaan vuoden 2026 juhluvuotta ”80 vuotta Nuorisotyötä Turussa”

IV. Yhteisvaikuttava ja poikkialainen toiminta

Segregaatio

Nuorisopalvelut ovat tärkeässä ennaltaehkäisevässä roolissa segregaation vähentämisessä. Nuorisopalvelut tarjoavat monipuolisia ja helposti saavutettavia vapaa-ajanviettomahdollisuuksia sekä sosiaalista tukea kaikille nuorille, riippumatta heidän taustastansa tai asuinalueesta. Tämä estää alueellista eriytymistä ja antaa nuorille yhtäläiset mahdollisuudet osallistua erilaisiin harrastuksiin ja yhteisöllisiin toimintoihin, jotka edistävät sosiaalista integraatiota ja vähentävät yksinäisyyttä sekä syrjäytymisriskiä ennaltaehkäisevästi. Nuorisopalveluiden toiminnoissa tavoite maksuttomaan tai hinnalta maltilliseen toimintaan.

Tavoitteenamme on ehkäistä segregatiota ja vähentää häiriökäyttäytymistä nuorten keskuudessa kehittämällä kaupunkitasoista yhteistyötä mm. häiriökäyttäytymisen tilannehuoneen, koulunuorisotyöhön ja häiriökäyttäytymiseen liittyvien hankkeiden kanssa.

Ilmasto

Nuorisopalvelut lisäävät nuorten ympäristötietoisuutta ja edistävät kestäväää kehitystä tarjoamalla heille tietoa ja mahdollisuuksia osallistua erilaisiin ilmasto- ja ympäristötoimiin. Teema nousee tärkeänä esiin niin nuorten, tutkitun tiedon kuin työntekijöiden näkökulmasta.

Ympäristöystävällisempi nuorisotyö -hanke toimii vuoden 2025 ensimmäisen neljänneksen. Hankkeessa kehitetään ja testataan yhdessä nuorten kanssa uusia nuorisotyön menetelmiä teemaan liittyen. Lisäksi kartoitetaan ja tehdään näkyväksi jo olemassa olevia ilmasto- ja ympäristöhyvinvointia ja -tietoutta tukevia työmuotoja nuorisopalveluissa. Hankkeelle haetaan jatkoa vuoden 2024 lopussa. Hankkeessa tehty yhteistyötä ilmastotiimin kanssa mm. Bloomberg-nuorten ilmastoprojekteihin liittyen.

Vuoden 2024 nuorisopalveluiden esihenkilöt ovat osallistuneet Ilmastotiimin koordinoimaan ilmastojohtamiseen kohdentuvaan hankkeeseen. Yhteistyötä jatketaan.

TE2024-uudistus nuorisotyön näkökulmasta

TE2024-uudistuksessa nuorisopalvelut voivat toimia merkittävänä tukiverkkona nuorten työllistymisessä ja koulutuksessa, erityisesti riskissä palvelujärjestelmän ulkopuolelle jäävien nuorten osalta. Nuorisopalvelut tarjoavat kohdennettua ohjausta ja valmennusta työelämään sekä auttavat nuoria aikuisia löytämään sopivia koulutus- ja työpaikkoja.

Teemme yhteistyötä monimuotoisesti oppilaitosten kanssa. Työpajatoiminnassa tarjoamme tiloja ja mahdollistamme TUVA-koulutuksen Vimmassa, jonka yleisenä tavoitteena on saavuttaa sellaiset opiskelunvalmiudet, joiden avulla opiskelija voi hakeutua lukiokoulutukseen tai ammatilliseen koulutukseen ja suoriutua näistä opinnoista. Nuorisopalvelujen musiikkitoiminta Auran Panimolla on mukana musiikki- ja musiikkiteknologia-alan tutkintoihin valmentavassa TUVA-koulutuksessa. TUVA-koulutus on tarkoitettu oppijoille, jolla ei ole toisen asteen tutkintoa, ja jotka syystä tai toisesta tarvitsevat valmentavaa koulutusta.

Tavoitteelliset tunnusluvut

Tunnusluku	Tunnusluvun mittayksikkö	Tavoite 2024	Tavoite 2025
Omassa digitaalisessa toiminnassa kohdattujen nuorten määrä	lkm	8 000	8 000
Sosiaalinen vahvistaminen työpajatoiminnassa	%	90	90
Toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen osallistuneet nuoret	lkm	2 500	2 500
Yksittäisten ohjattujen nuorten määrä, 15–29-vuotiaat: kohdennettu nuorisotyö	lkm	2 500	2 500
Osallistujat, 0–29-vuotiaat: nuorisokortit, Cube-kausikortit ja ohjatut harrastekurssit	lkm	8 500	8 500
Kaikki nuorisopalveluiden toimintaan osallistuneet ja kävijät (sis. leirialueiden käyttäjät ja tapahtumien kävijät)	lkm	180 000	180 000

Henkilöstöstrategiset toimenpiteet

Painopiste	Toimenpide	Vuosi
Parempi johtaminen	Parannetaan työnantajakuvaä sekä vahvistetaan pitovoimatekijöitä	2025
Parempi johtaminen	Take-keskustelujen prosessin sujuvoittaminen käytännöksi arkeen kaupungin mallin mukaisesti.	2025
Parempi johtaminen	Nuorisopalveluiden toiminnan vuosisuunnitteluprosessia kehitetään	2025

Käyttötalouden määrärahat ja tuloarviot, 1 000 € (ulkoiset erät)

Käyttötalousosa	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024 muutoksin	Talousarvio 2025
Toimintatulot	623	671	721
Valmistus omaan käyttöön			
Toimintamenot	-6 450	-6 796	-6 635
TOIMINTAKATE	-5 828	-6 126	-5 914
Muutos-%		5,1	-3,4